

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Præmaturum incrementum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

Arboris contrita & pota, intemperantiam libidinis efficaciter frangere: sapienter vero sumpta, usum in totum auferre. Unde Homerus sapienter, salices *ἄλεσινα ἄρπυγες*, nostri veteres *Frugiperdas* appellaverunt, vel instructuosas, cujus scilicet semen in potu acceptum efficit ne conceptus subsequatur. Sane Porphyrius in iis, quæ circa Homericam philosophatur, salicem ab eo *ἄλεσινα ἄρπυγος* vocari tradit, quod semen prius quam maturescat abicit. Sed idem ea potius de causa dictum putat *ἄλεσινα ἄρπυγος*, quod semen illud, sive fructum appellare quis malit, ex vino propinatam sterilitatem faciat feminali omni vi protinus labefactata. In Divinis porro literis, ubi jubetur populus Dei tabernaculorum festiva celebrare, quippe in tentoriis omnes habitantes Palmarum ramos, ac frondes salicis manibus prætereundere, nimirum per salicem continentiam intelligimus. Idque volumus admonitum, apud rig. homil. 9. super Exodum, in qua de tabernaculo agitur, eo loco in damno esse impressos codices, ubi legitur: *Arbor autem populi & salix, virgulta sunt castratis*, ubi dubio procul legendum est, *virgulta sunt castitatis*. Forte autem non temere id scribere aliqui, credentes saligna corona coronandos eos, qui juxta Esaiæ dictum, *quasi salix super fluentem aquam oriuntur*. Neque alia de causa crediderim apud gentes lascivissimum, quem fingunt, hortorum custodi salignam falcem adhibitam, nisi ut Venenis pruritum, & impudicas cogitationes castitatis falce refecandas admoneremur.

STERILITAS. CAP. XXVII.

Salicem porro sterilitatis hieroglyphicum intelligi voluerunt, Maronem secuti, qui salicem in steriles infecundas memorat plantas: ubi Servius semen salicis esum infecunditatem ait mulieribus gignere, quippe qui Maronem ajunt eam infecundam appellasse, quin semen non habeat, norint salices habere in foliis grana quædam, quibus vis feminis inest, ut eo commisso terris arbor surgat tanquam surculo defosso, vel æquè ac si de femine pullularet. Sciendum tamen eam ocysimè semen perdere, quippe quod ante maturitatem in araneam abeat. In Creta tamen insula fructum ad maturitatem ferre perhibetur.

OTIUM. CAP. XXVIII.

Euthymius ubi, quod superius attigimus, legitur, *In salicibus suspendimus organa nostra*, per salices *Psalms. 137.* Otiolum interpretatur, propterea quod arbores hæc sunt infecundæ, quippe sine ullo utili, ut dictum est, semine. Nam cum Judæi in eam tracti captivitatem prope Babylonis flumina defedisissent, captivitatemque suam tantam deplorarent, nihil habebant quod eos ad cantus hilaritatem invitaret. Ignavam igitur per otia vitam trahere cogebantur.

PRÆMATURUM INCREMENTUM.
CAP. XXIX.

Sunt qui per integram hanc & adultam jam arborem præmaturum incrementum, adolescentiamque ante annos mira auctam proceritate, significari velint. Manifestum enim unicuique est, quam cito, quantaque ramorum densitate constipata crescat salix. Hinc Verrius eam ita dictam interpretatur, quod ea celeritate crescat ut salire videatur. Quamvis non ignoro sententiã hanc à Festo Pompejo irrisam, qui etiam id damnat, quod non virgulti genus potius, quam arborem jam appellari. Sed hæc austerea nimis est Grammatici censura. Levitico feriis quæ xv. septimi mensis colligendis fructibus celebrantur, *salices de torrente sumi præcipiuntur*. Theologi plerique omnes hic quoque per salicem castitatem interpretantur, moderatique conjugii continentiam, sive, uti superius dictum propter vinculorum ex ea usum: sive, quia fructum non facit, veluti Eunuchi, quos viros vocat Evangelium, de quibus apud Esaiam: *Non dicat Eunuchus aridum se lignum esse, quia in domo mea dabo eis Esai. 56.* *lucis nominati à filiis siliabus*. Mox attestationibus loco subjungit: *Dabo inquam eis sempiternum nomen. Penitentia* Quod vero loco hoc positum est, *salicem de torrente*, sunt qui orationis & penitentia hieroglyphicum esse velint, ut eo identidè loco Psalmographi: *Super flumina Babylonis illic sedimus, & flevimus, cum recedat enimur in Sion. In salicibus in medio ejus suspendimus organa nostra*. Orationes enim & quæ penitendo *Esai. 44.* lachrymæ,

Lachrymæ oboriuntur, indigent invicem commisceri, de quibus Elaias: *Sicut salices super præterfluentes aquas.* Alii torrentem loco hoc pro præsentis vitæ decursu capiunt, in quo subita tot incommoda quotidie nobis ex improviso ingruunt, qualibus Christus noster exercei voluit, qui & ipse de torrente, qui secus hanc viam præterfluit, bibere non recusavit.

DE MORO. CAP. XXX.

IN quibusdam arborum variarum commentariis, in amicorum quorundam gratiam conscripta fortitudinem ex quercu, iustitiam ex palma, temperantiam nuper ex salice significari ostendimus. Nunc autem (Grana) quartam etiam his addemus Heroïnâ, quæ quidem prudentia est.

PRUDENTIA. CAP. XXXI.

*Ad Verbum
à Plin. libr.
16. cap. 25.
Morus quo
tempore
germinat.*

*Hinc forsitan
iudicabili
apud A.
rbeneum*

l. 2. p. 68

*παραπύ-
ρα. Moro
maturior.*

EAm per morum ex arboribus significari ex eo compertum est, quod una omnium prædicatione prudentissima censetur: utpote quæ non ut multæ properat, quæ ubi primum lenioris mitiorisque aliquantulum auræ spiraverit, erumpunt in germina, & flores exsinuant magna interdum strage, ob temporis inconstantiam. At morus ne pruina lædi possit, quam hostem sibi perniciosum agnoscit, non ante germinat quam frigus penitus fugatum esse cognoverit, atque ad amoenissima adulescenti veris tempora perventum omnino sit. Addit hoc, quod rem prope conficit, & quod sapientissimè illius præcepto mandatur, *τὸ πρῶτον εὖ νοεῖν.* Una enim ferè nocte tota germinat, foetum celerissima grandit & maturat, ne calor etiam adventantis injuria lædi possit.

DE CAPRIFICO.

TEMPERANTIA. CAP. XXXII.

*Temperan-
tia defini-
tio.
à Plin. libr.
27 cap. 7.*

SEd enim cum salicem pro castitate posuerimus, quæ bonæ mentis vinculo uti zona coercita se se probet, eamque temperantiam etiam esse interpretati sumus; cum virtus hæc ad alias quoque cupiditates coercendas, frenisque atque catenis compescendas progrediatur, sitque omnino temperantia, ex Ciceronis definitione, moderatio cupiditatum rationi obediens, optimè videntur Ægyptii fecisse, qui virtutem hanc per Caprificum expressere: ea siquidem collo Tauri quantumlibet lascivientis alligata, animal ferocire minimè permittit, sed lascivia ejus atque petulantia omni cohibita, eum obtemperantem reddit, neque quicquam sinit immodestius facere.

JUNO. CAP. XXXIII.

*Ad Verbum
à Macro-
bi. Sat. lib. 1.
cap. 11.
Philotis an-
cilla senten-
tia laudabi-
lis.*

QUod vero alicubi videas Caprifici ramum simulacro Junonis appositum, ea de causa factum quod Nonæ apud Romanos erant Caprotinæ nuncupatæ: quibus, ut author Varro est, matronæ sub ficu Junoni sacra faciebant, & ex Caprifico virgam adhibebant, nempe ob memoriam pudicitiae servatæ: cum Philotis ancilla Senatui suavit, ut pro matronis & virginibus, quas hostes dari sibi obfides petebant, ipsa cum ancillis aliis habitu matronali cultæ submitterentur: cujus laudata sententia, cum omnes hæc secum potiones meracas in lætitiâ signum attulissent, conviviumque simulassent, hostes lætabundi, comestatione & potu gravidi, post jocos quieti se dederunt. Hic Philotis signum dedit ex Caprifico, per quam de monibus, ubi nata erat, propendentem